

Handläggare: Ariane Andersson
Telefon: 08-508 20 065

EN MARTIN TIMELL TILL PENSIONÄRERNA

Beredning av skrivelse från (kd), (fp) och (m)

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vantörs stadsdelsnämnd godkänner beredningen av skrivelsen ”En Martin Timell till pensionärerna” i förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2005-07-13.

Monika Viklander
Stadsdelsdirektör

Margaretha Selin
Avdelningschef

SAMMANFATTNING

I en skrivelse vid Vantörs stadsdelsnämnds sammanträde den 26 augusti år 2004 föreslogs nämnden besluta att erbjuda stadsdelsområdets invånare över 65 år hjälp med ”riskfyllda vardagssysslor” för att minska antalet fallolyckor. Förvaltningen har sett över möjligheten för detta och avser att utöka det så kallade serviceteamet med en fixarfunktion. Vantörs äldre från 75 år och uppåt kommer att erbjudas gratis hjälp med olika riskfyllda sysslor, såsom att hänga upp gardiner och byta glödlampor. Parallellt med detta kommer de hemtjänsttagare och de boende vid äldreboendena, som riskerar att falla att erbjudas att använda så kallade höftskyddsbyxor.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har beretts inom äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatrin. Samverkan med personalorganisationerna har skett den 5 juli år 2005. (Minnesanteckningar är bilagt detta ärende.)

BAKGRUND

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 26 augusti år 2004 lämnade Henrik Ehrenberg m.fl. (kd), Lena Kling m.fl. (fp) och Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) skrivelsen "En Martin Timell till pensionärerna". I skrivelsen hänvisas till att Höganäs kommun har lyckats att halvera antalet fallolyckor genom att anställa en "Martin Timell". Kommunen har anställt en person med uppgift att hjälpa de äldre med så kallade riskfyllda vardagssysslor såsom att hänga upp gardiner, byta glödlampor, spika upp tavlor, etc.. Enligt skrivelsen har fallolyckorna och trycket på servicehemmen minskat. I Höganäs är tjänsten gratis för alla över 65 år. I skrivelsen föreslås att även Vantörs stadsdelsnämnd ska besluta att erbjuda stadsdelsområdets invånare över 65 år hjälp hemma med riskfyllda vardagssysslor.

Enligt *Budget 2005 för Stockholms Stad och inriktning för 2006 och 2007* ska kommunstyrelsen ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda behovet av och möjligheten att utveckla vaktmästeriservice för äldre över 65 år, i samarbete med bostadsbolagen. Arbete med uppdraget pågår inom vård- och omsorgsenheten vid stadsledningskontoret där man bland annat följer den försöksverksamhet som pågår med vaktmästarservice (och motsvarande). Enskede Årsta stadsdelsförvaltning och landstingets Beställarkontor Vård ska bedriva en sådan försöksverksamhet med stöd från kompetensfonden. Verksamheten syftar till att främja kvarboende, förebygga ensamhet och minska antalet fallolyckor för målgruppen äldre 75+ i Årsta, som bor i ordinärt boende utan eller med marginella hjälpinsatser. Projektet ska utvärderas under hösten år 2005 och hösten år 2006 och avslutas som projekt i september år 2006.

STADSDELSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Vantörs stadsdelsförvaltning har under året sett över möjligheterna att inrätta en fixarfunktion som riktar sig till äldre i Vantör. I det följande redovisas hur förvaltningen avser att utforma en sådan i Vantör. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner beredningen av den ovannämnda skrivelsen.

Syfte

Flera kommuner har prövat en modell med ”fixare”. Fixaren bedöms kunna ge ekonomiska vinster för kommunen och andra vinster i form av ökad trygghet för de äldre. Parallellt med dessa försök i syfte att minska antalet fallolyckor har också prövats att använda så kallade höftskyddsbyxor som har insydd vaddering över höften. I Oslo-projektet testades under 18 månader en höftskyddsbyxa som fritt hjälpmedel till de äldre inom olika sjukhem i två kommuner i Norge. Användandet av höftbyxan ledde till en 39 procentig minskning av höftfrakturerna.

Mot bakgrund av detta är även Vantörs stadsdelsförvaltning intresserad av att pröva att bygga upp en fixarfunktion samtidigt som man prövar att erbjuda höftskyddsbyxor, som en del i förvaltningens förebyggande arbete riktat till de äldre.

Fixarfunktionen inklusive försöket med höftskyddsbyxa ska ha följande övergripande syften.

- Medverka till bättre förutsättningar för kvarboende i hemmet genom att bidra till större trygghet för äldre i Vantör som bor i ordinärt boende.
- Minska antalet fallolyckor i hemmet och på förvaltningens boenden.
- Bidra till att meningsfulla arbetsträningsplatser inrättas för långtidsarbetslösa.

Metod och omfattning

Sedan tidigare finns, genom en överenskommelse med arbetsförmedlingen, ett serviceteam i Vantör. Serviceteamet hjälper brukarna inom hemtjänsten med promenader och andra sociala aktiviteter. Serviceteamet har bland annat hand om de promenadgrupper som finns knutet till Rågsveds Äldrecentrum och som är under uppbyggnad i de övriga hemtjänstområdena.

I nuläget ingår nio personer i serviceteamet. Under sommaren planerar äldreomsorgen att utöka teamet och dess uppgifter. Ett par personer (motsvarande en heltidstjänst) ska kunna bistå de äldre som har behov av hjälp med den typ av sysslor som skrivelsen tar upp, bland annat att hänga upp tavlor och byta glödlampor. Däremot ingår det inte i fixarfunktionens uppdrag att utföra sådana sysslor som normalt ingår i fastighetsskötsel, dvs. reparationer och liknande.

Fixarfunktionens insatser ska riktas till personer som är 75 år och äldre och är boende i Vantör. Förvaltningen bedömer att det är i denna grupp som behoven av hjälp är som störst. År 2003 var över 3 600 personer 75 år eller äldre i Vantör.

Hjälpen ska vara gratis för de äldre. Information om fixarfunktionen kommer att lämnas i förvaltningens månadsannons, på webbplatsen och genom hemtjänstpersonalen.

Höftskyddsbyxor kommer att köpas in och under projekttiden erbjudas hemtjänsttagarna och de boende vid äldreboendena, som riskerar att falla (cirka 150 personer bedöms ingå i denna grupp). Vård och omsorgspersonalen kommer att informera om byxorna, hur de används, etc.

Tidplan

Fixarfunktionen beräknas kunna inrättas från och med 1 juli i år och ska verka fram till och med 31 december år 2006. Inför utgången av år 2006 ska funktionen utvärderas och ställning ska tas till om verksamhet ska fortsätta och i så fall i vilken form.

Uppföljning och utvärdering

Under tiden som fixarfunktionen är i gång ska projektet dokumentera hur många och vilken typ av uppdrag som utförs. Vid utgången av år 2006 utvärderas om projektet har bidragit till de uppsatta målsättningarna. Då kommer bland annat erfarenheterna från medarbetare och brukare att inhämtas. Statistiken över fall ska också sammanställas och analyseras.

Resultatet av detta sammanställs i slutrapporten till Kompetensfonden och det kommenteras i nämndens verksamhetsberättelse.

Kostnader

Arbetsförmedlingen ersätter 80% av lönen för de anställda i serviceteamet. Resterande 20% av lönekostnaderna, de administrativa kostnader och utgifterna för utrustning och för höftskyddsbyxorna belastar förvaltningen. Dessa kostnader har förvaltningen ansökt om ersättning för hos kompetensfonden. Ansökan omfattar cirka 350 000 kronor.

BILAGOR

1. Skrivelse från (kd), (fp) och (m): En Martin Timell till pensionärerna
2. Minnesanteckningar från facklig samverkan 2005-07-05